

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „*Техника на безопасност на труда и противопожарна техника*“

Автор на дисертационния труд: маг. Йознур Севме

Тема на дисертационния труд: „*Анализ на безопасните условия на мерките за енергийна ефективност в университетите*“.

Член на журито: проф. д.т.н. инж. Асен Недев Атанасов

Дисертационния труд е обсъден и насочен за защита пред научно жури от катедра „Строителство на сгради и съоръжения“ при Варненски свободен Университет „Черноризец Храбър“. Заседанието на съвета е проведено на 29.11.2023 г.

Материалите по защитата ми бяха предоставени от ръководството и техническите лица от катедрата и Архитектурния факултет на ВСУ. Всички формални действия и срокове за даване на ход на процедурата са спазени. При изготвянето на становището съм спазил изискванията на Наредба №12 на ВСУ за придобиване на образователна и научна степен „ ДОКТОР“ в частта и за рецензиране на научните трудове (Приложение 1).

I. Обща характеристика и оценка на резултатите и приносите на кандидата.

Дисертационният труд се явява продължение на дългогодишния опит на катедрения колектив в посочената докторска програма, като доразвива в една нова област с предмет на изследване на енергийната ефективност на университетите в Република Турция. Съдържанията, както на основния материал от 127 страници така и на автореферата от 39 страници са в рамките на добрите традиции на обем, като същевременно защитават напълно позициите на докторанта по възложената теза. В хода на изложението авторката следва изпълнението на основната цел и четирите задачи свеждащи се до анализ на мерките за енергийна ефективност, идентификация, превенция на опасностите при планиране, проектиране и управление в рамките на една университетска структура.

Преди да дам оценката си за резултатите и приносите на кандидата обръщам внимание на изключително добрия език и стил на изследването. Отбелязвам също така, че авторката ме убеди в пълнотата на знанията си по поставения общ проблем. Тя работи много добре с цитираните литературни източници като умело ползва или се разграничава от тях, ако това е било

необходимо. Не мога да не отбележа също така и влиянието на високия професионализъм на научните ръководители, които са работили с нея – на професор Д. Димитров, който беше един от най-добрите специалисти в България в областта на енергийната ефективност и въвеждането на енергоспестяващи мерки в осветлението и на подредения начин на излагане и структуриране на материала на доц. М. Кичекова.

Оценявам приносите в дисертационния труд както следва:

1. Научно – приложни приноси

- 1.1. Научно – приложни приноси, свеждащи се до получаване на нови и потвърдителни факти по безопасност и управление на енергийната ефективност на университетски енергийни стопанства.
- 1.2. Научно – приложни приноси, свеждащи се до получаване на нови знания по известни методи за статистически анализ на данни, получени от анкетиране на широк кръг експерти, обитаващи университетските кампуси.
- 1.3. Учебно – методични приноси, свеждащи се до предлагането на оригинален учебен материал по проблемите на енергийната ефективност. Въвеждането на такива учебни дисциплини би било полезно, особено като се имат предвид резултатите от обработените анкети на широк кръг от студенти.

2. Приложни приноси

- 2.1. Направен е детайлен анализ на мерките за енергийна ефективност в университета в Република Турция.
- 2.2. Определени са опасностите при прилагане на енергоспестяващи мерки за тяхното откриване, диагностициране и отстраняване.
- 2.3. Разработен е ефективен инструмент (анкетно проучване), който е в основата на научно – приложните приноси 1.2 и 1.3.
- 2.4. На базата на собствен опит и литературни проучвания (имам предвид труд № 67, който е под печат) е предложена структурна схема и конкретни варианти на система за енергоефективно управление на сгради.

II. Препоръки и забележки към представения дисертационен труд:

- 1.1. Актуалността на проблема, изложена в увода (стр. 7) би могла да бъде по-убедителна и научно – предметно ориентирана. При един новопоставен за решаване проблем едно изречение на пет реда не

може да ни убеди в актуалността и необходимостта от решаване на широка гама от задачи.

- 1.2. В дисертационния труд се прекалява с използването на термина „риск“ (над 50 пъти), който според мен излиза извън обхвата на основната тема. От наименованието на тезата и от основните резултати се вижда, че тук се решават не задачи по управление на риска, които се пресмятат по формулата $R=P \times C$ – зависимост, която се посочва в стандартите (например БДС ISO 31000 или БДС EN 31010). Препоръчвам на докторантката в своите бъдещи работи по оценка и превенция на риска да се насочи към концепцията ALARP (As Low, As Reasonable and Practicable), която се основава на числена оценка на риска. Тези бележки и препоръки не променят доброто ми мнение за представения дисертационен труд.

III. Заключение

Мнението ми за представения дисертационен труд е положително. Считам, че в него е постигнат добър баланс между постигнатите образователни цели и научно – приложните и приложни приноси. Това ми дава основание да предложа на уважаемото научно жури да присъди на маг. Йознур Севме образователната и научна степен „ДОКТОР“ по програма „Техника на безопасност на труда и противопожарна техника“.

13.01.2024 г.
Варна

Изготвил становището:.....
проф. д.т.н. инж. Асен Недев Атанасов